Dosarul nr. **2a-417/24** judecătoria Bălți, sediul central
Judecător N.Costaș

D E C I Z I E
(dispozitiv)
31 octombrie 2024
Colegiul Civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălți
În componenţa
președintele ședinței, judecător Adriana Garbuz
judecători Iulia Grosu Svetlana Șleahtițki
grefier Lilia Burlacu

examinând, în ședință publică, cererea de apel declarată de Mincev Irina prin intermediul avocatului Tărâță Andriana împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 30.01.2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Mutruc Ion, reprezentat de avocatul Munteanu Violina împotriva lui Mincev Irina privind încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată

a constatat:

Argumentele reclamantului:

La data de 02.11.2023 Mutruc Ion, reprezentat de avocatul Munteanu Violina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Mincev Irina privind încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că, în baza plângerii lui Mutruc Ion către Inspectoratul de Poliție Bălți și în urma verificării circumstanțelor, agentul constatator a întocmit în privința lui Mincev Irina procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05999116, în baza art.354 Cco – huliganism nu prea grav, pentru faptul că, ultima , la data de 19.05.2023, ora 14.00, aflîndu-se în scara blocului de locuit din ***** *****, l-a numit pe Mutruc Ion cu cuvinte necenzurate.

Prin decizia agentului constatator din 26.05.2023 i s-a aplicat lui Mincev Irina sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 6 unități convenționale, ceia ce constituie 300 lei. Consideră că, prin acțiunile ilegale ale pârâtei lui Mutruc Ion i-a fost cauzat un prejudiciul moral, exprimat prin suferințe psihice provocate de stare de frustrare, umilință și pe care-l apreciază la suma de 10 000 lei, care reprezintă o compensare suficientă, echitabilă a prejudiciului moral cauzat.

Reclamantul a solicitat încasarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 30.01.2024 acțiunea civilă a fost admisă parțial. S-a încasat de la Mincev Irina în beneficiul lui Mutruc Ion prejudiciul moral în suma de 2 000lei.

S-a încasat de la Mincev Irina în beneficiul lui Mutruc Ion cheltuielile de judecată compuse din: taxa de stat în sumă de 100 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3500lei. În rest, acțiunea s-a respins.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu hotărârea menționată, la data de 27 februarie 2024, Mincev Irina prin intermediul avocatului Tărâță Andriana a înaintat cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 30.01.2024, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate.

Potrivit art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum a fost indicat mai sus Mincev Irina, prin intermediul avocatului Tărâță Andriana, a depus cerere de apel la 27.02.2024, contestând hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central), dispozitivul căreia a fost pronunțat la 30.01.2024. Astfel, Colegiul atestă și constată că, apelul a fost declarat în interiorul termenului acordat de lege.

Argumentele părților în instanța de apel:

În motivarea apelului au fost invocate următoarele: Mincev Irina a fost în imposibilitate de a depune o cerere reconvențională sau referință, deoarece cauza a fost examinată în lipsa sa.

Consideră că, hotărârea instanței de fond este ilegală, și este bazată doar pe argumentele părții opuse, apelanta nu era la curent cu depunerea prezentei acțiuni în instanța de judecată, la materialele cauzei nu este dovada citării legale a acesteia.

Invocă că temei de drept pentru trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond servește art. 385 alin. (1) lit. d), 388 alin. (1) lit. b) CPC.

În cererea de apel suplimentară apelanta a menționat că, la cererea avocatului IP Bălți a prezentat dosarul contravențional în privința Irinei Mincev în baza art. 354 Cod contravențional, astfel a constatat că la dosar lipsește plângerea lui Mutruc Ion.

Susține că inițiatorul conflictului este anume Mutruc Ion, fapt confirmat prin informația de la apelul telefonic înregistrat de la cet. *****. care menționează că Mincev Irina a fost agresată de vecin.

La fel, la dosarul contravențional este anexat și raportul de constatare nr. 202310P0207 din 24.05.2023 prin care Mincev Irina dispune de vătămare corporală neînsemnată, cât și copia procesului-verbal cu privire la contravenție în privința lui Mutruc Ion în baza art. 78 alin. (1), 102 Cod contravențional.

La fel, susține că nu este probată starea morală, nu s-au constatat suferințe morale suportate de Mutruc Ion în urma acțiunilor contravenționale a Irinei Mincev, și anume suferințe psihice care au avut loc în momentul contravenției și după aceasta, nu au fost prezentate acte despre starea sănătății. Utilizarea de fraze generale, nu pot genera probarea prejudiciului moral. Intimatul nu a probat situații de retrăiri sau stări de suferință psihică.

Menționează că martorul ***** are interes personal în prezenta cauză, deoarece este soția lui Mutruc Ion.

În ședința instanței de apel apelanta Mincev Irina a solicitat admiterea apelului casarea hotărârii contestate cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Reprezentantul apelantei avocatul Tărîță Andriana a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 30.01.2024, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Intimatul Mutruc Ion nu s-a prezentat, însă interesele sale au fost reprezentate de avocatul Munteanu Violina, care a pledat pentru respingerea apelului, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 30.01.2024. Totodată, a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată suportate în instanța de apel.

Aprecierea instanței de apel:

Studiind materialele dosarului în coraport cu cererea de apel, Colegiul Civil şi de Contencios Administrativ consideră apelul întemeiat şi care urmează de a fi admis, cu casarea hotărîrii primei instanţe din următoarele considerente de fapt şi de drept:

Potrivit art. 385 lit. d) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit. d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art.388 alin.(1) lit. b).

În conformitate cu art. 388 alin. (1) lit. b) CPC, hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată.

Materialele cauzei atestă că la data de 02.11.2023 Mutruc Ion, reprezentat de avocatul Munteanu Violina, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Mincev Irina privind încasarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 30.01.2024 acțiunea civilă a fost admisă parțial. S-a încasat de la Mincev Irina în beneficiul lui Mutruc Ion prejudiciul moral în suma de 2 000lei.

S-a încasat de la Mincev Irina în beneficiul lui Mutruc Ion cheltuielile de judecată compuse din: taxa de stat în sumă de 100 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3500lei. În rest, acțiunea s-a respins.

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, Mincev Irina reprezentată de avocatul Tărîță Andriana a contestat-o cu apel.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. 1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţa judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Conform prevederilor art. 26 alin. 1) CPC, procesele civile se desfăşoară pe principiul contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale.

(2) Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încît părţile şi ceilalţi participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu cauza dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei.

(3) Instanţa care judecă cauza îşi păstrează imparţialitatea şi obiectivitatea, creează condiţii pentru exercitarea drepturilor participanţilor la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanţelor reale ale cauzei.

(4) Egalitatea părţilor în drepturile procedurale este garantată prin lege şi se asigură de către instanţă prin crearea posibilităţilor egale, suficiente şi adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susţinerea poziţiei asupra circumstanţelor de fapt şi de drept, astfel încît nici una dintre părţi să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Examinând apelul declarat de Mincev Irina și analizând legalitatea hotărârii primei instanțe, Colegiul civil și de contencios administrativ constatat că, la caz, au fost aplicate eronat normele de drept procedural deoarece cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată.

Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 03.11.2023, prin care a fost acceptată spre examinare acțiunea civilă, precum și copia cererii de chemare în judecată cu înscrisurile anexate, au fost expediate în adresa pârâtei la data de 05.11.2023 (f.d.22), însă înștiințarea cu anexele menționate au fost restituite instanței de fond, potrivit adeverinței poștale nu a fost reclamată. (f.d.23).

În consecință pârâta Mincev Irina nu a recepționat copia cererii de chemare în judecată cu înscrisurile anexate, fiind lipsit de dreptul de a depune referință și a prezenta probe.

Astfel, în conformitate cu art. art.100 alin. (1) din CPC, cererea de chemare în judecată şi actele de procedură se comunică participanţilor la proces şi persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poştă, cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act şi confirmarea primirii lui, precum şi prin delegaţie judiciară.

Articolul 102 aliniatele (1), (3) și (4) din CPC prevîd că instanţa înştiinţează prin citaţie participanţii la proces, martorii, experţii, specialiştii şi interpreţii privitor la locul, data şi ora şedinţei de judecată sau la locul, data şi ora efectuării unor acte de procedură. (3) Citaţiile şi înştiinţările se înmînează participanţilor la proces, martorilor, experţilor, specialiştilor, interpreţilor astfel încît aceştia să se poată pregăti de proces şi să se prezinte la timp în faţa instanţei. (4) Citaţia se înmînează părţii cu cel puţin 3 zile înainte de data judecării. În cauzele urgente, acest termen poate fi mai scurt, la discreţia instanţei.

Conform prevederilor art.105 alin. (1) din CPC, citaţia şi înştiinţarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citaţiei sau înştiinţării se înscrie pe citaţie sau înştiinţare în partea care se înmînează destinatarului, precum şi pe cotor, care se restituie instanţei.

Totodată, prin încheiere protocolară instanța de fond la data de 29.11.2023 a dispus citarea publică a pârâtei, prin urmare, citația a fost publicată în ziarul „Makler” nr. 49 din 07.12.2023 (f.d.37).

Potrivit art. 108 alin. (1) și (2) CPC, (1) dacă locul de aflare a pîrîtului nu este cunoscut şi reclamantul dă asigurări că, deşi a făcut tot posibilul, nu a reuşit să afle

domiciliul acestuia, preşedintele instanţei dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală.

(2) Citaţia se publică într-un ziar republican sau local mai răspîndit în cazul în care instanţa consideră că o astfel de măsură este necesară.

De altfel, Colegiul civil nu poate reține la caz nici citația publică a pârâtei/apelantei prin intermediul mijlocului de informare în masă, or, aceasta nu și-a îndeplinit scopul stabilit de citare publică, locul de aflare a părții fiind cunoscut.

Prin urmare, analizînd cumulul înscrisurilor probatorii, Colegiul conchide că instanța de fond a examinat cauza în lipsa pârâtei Mincev Irina căreia nu i-a fost comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată, fapt ce generează casarea hotărârii contestate cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În aceste condiții, instanţa de apel conchide că pârâta a fost lezată în drepturile procedurale prevăzute de art. 56 CPC, în posibilitatea de a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime, nefiind respectat de instanţa judecătorească ierarhic inferioară unul din principiile fundamentale ale dreptului procedural civil prevăzut în art. 26 CPC – contradictorialitatea şi egalitatea părţilor în proces.

Colegiul reiterează că, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanţiilor procedurale prevăzute în Convenţie (CEDO, hot. *Campbell şi Fell vs. Marea Britanie* din 25.02.1982). Or, cum drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă şi reală, iar nu iluzorie şi teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanţe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiţie (CEDO, hot. *Airey vs. Irlanda* din 09.10.1979).

În concluzia celor enunţate, instanţa de apel relevă şi practica Curţii Europene a Drepturilor Omului, care în speţa *Goderozea contra Moldovei* (*Godorozea v. Moldova* hot. 06 octombrie 2009, § 31 şi 32) a notat că, „în practică, instanţele naţionale nu acceptă drept o dovadă pertinentă faptul expedierii unei scrisori din instanţă şi solicită o dovadă de recepţionare.”

Din considerentele menţionate şi avînd în vedere faptul că, s-a constatat încălcarea normelor de drept procedural, în prima instanţă pricina fiind judecată în pârâtei Mincev Irina, căreia nu i s-a comunicat în mod legal locul, data şi ora şedinţei de judecată, eroarea judiciară care nu poate fi corectată de instanţa de apel, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi ajunge la concluzia de a admite apelul, de a casa integral hotărârea primei instanţe şi de a restitui cauza spre rejudecare în prima instanţă.

Totodată, ținând cont de faptul că cauza o fost remisă la rejudecare, Colegiul civil ține să menționeze că, la rejudecarea cauzei, instanţa de fond urmează să ţină cont de cele indicate, să asigure exercitarea de către părţi a drepturilor sale procesuale în vederea examinării complete a tuturor circumstanţelor cauzei în mod obiectiv, conform exigenţelor art. 130 CPC şi, în dependenţă de situaţia stabilită, în raport cu normele de drept material care reglementează situaţia creată între părţile implicate în litigiu, să adopte o hotărîre legală şi întemeiată.

În temeiul art.385 lit. d), 390 CPC RM colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți

Decide:

Apelul declarat de Mincev Irina prin intermediul avocatului Tărâță Andriana se admite.

Hotărîrea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 30.01.2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Mutruc Ion, reprezentat de avocatul Munteanu Violina împotriva lui Mincev Irina privind încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată se casează integral cu trimiterea cauzei spre rejudecare în aceiași instanță în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Președintele ședinței,
Judecător: Adriana Garbuz

Judecătorii Iulia Grosu Svetlana Șleahtițki